

Ks. Romuald Rak, Katowice

POLSKI ŚPIEW „CREDO” WE MSZY ŚWIĘTEJ

Wyznanie wiary niceno-konstantynopolitańskie, z jakim spotykamy się we Mszy św., jest trudne do zrozumienia, zwłaszcza w swej części pierwszej; wymaga więc zastanowienia się i objaśnienia. Nie jest ono również łatwe do śpiewania. Stąd kapłani nie śpieszą się z wywyczeniem tego tekstu i chętnie zastępują go przez odmówienie Składu Apostolskiego, znanego od dziecka i praktykowanego w codziennych pacierzach, lub też przez śpiew innych pieśni mniej lub więcej dostosowanych do wyznania wiary.

Niemniej nadszedł czas, by zaznajomić się z właściwym tekstem. Jest wolą Kościoła, wyrażoną w rubrykach mszalnych, by wierni odmawiali lub śpiewali ten tekst, który nam podaje mszał rzymski. Ale jak zabrać się do tego?

Przed wszystkim wierni muszą posiadać ten tekst. Od wielu już lat śpiewniki, modlitewniki i mszaliki drukują ustalony przez Konferencję Episkopatu Polski przekład mszalnego wyznania wiary. Należy więc przypomnieć, że wierni mogą tekst posiadać. Można by jeszcze sporządzić plansze i na pewien okres czasu wywiesić w kościele lub też korzystać z rzutnika filmowego. Będąc w posiadaniu tekstu można z wiernymi najpierw Credo recytować, a potem powoli przejść do śpiewu.

W obecnej jednak postaci tekst nasuwa pewne trudności. Brakuje mu bowiem odpowiedniego tematycznego podziału, który by ułatwił zrozumienie wyznania wiary i jego śpiew. Ułatwiłyby także kompozytorom rozdział melodii. Dowolność bowiem zaciemnia sens i utrudnia wyuczenie melodii. Aby temu zapobiec, postanowiliśmy Credo mszalne podzielić tematycznie. Poszczególne prawdy wiary podstawiamy pod nuty prostej melodii. Ma ona tylko dwa zdania muzyczne, przedzielone gwiazdką. Przerwy w zdaniach zaznaczone są kreską pochyłą. Zniżenie melodii w zdaniu pierwszym można zaznaczyć podkreśleniem odpowiedniej sylaby, a podwyższenie melodii w zdaniu uwidocznić kreską ponad sylabą, w zależności od melodii, którą chcemy ćwiczyć. W ten sposób wierni, nawet nie znający nut, mogą Credo dobrze śpiewać. Melodie mogą się zmieniać. Podane niżej melodie są od dawna śpiewane w niektórych okolicach.

Aby wierni nareszcie śpiewali Credo według pełnego tekstu, potrzebna jest wspólna akcja. Najpierw niech ci, którzy drukują mszaliki i modli-

tewniki, dokonają odpowiedniego podziału tekstu, potem niech kompozytorzy według niego układają melodie; ćwiczenie natomiast będzie sprawą kapłanów i organistów, ale będzie sprawą bardzo ułatwioną.

A oto wzór podzielonego tematycznie i muzycznie wyznania wiary, a następnie melodie.

1. Kapłan: Wierzę w jednego Boga, /
Wierni: Ojca wszechmogącego, / Stworzyciela nieba i ziemi,*
wszystkich rzeczy widzialnych i niewidzialnych.
2. I w jednego Pana, Jezusa Chrystusa, / Syna Bożego Jednorodzonego,*
Który z Ojca jest zrodzony przed wszystkimi wiekami.
3. Bóg z Boga, / światłość ze światłości*
Bóg prawdziwy z Boga prawdziwego.
4. Zrodzony, a nie stworzony, „wstóhistotny” Ojcu,*
a przez Niego wszystko się stało.

Celebrans:

1. Wierzę w jedne-go Bo - ga

I. MELODIA (dla każdego wiersza ta sama)

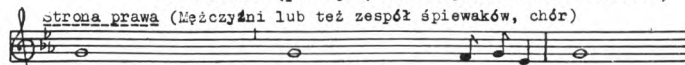
1 Ojca Wszechmogącego / Stworzyciela nieba i ziemi

1 Wszystkich rzeczy widzialnych i niewidzialnych. 2. I w jednego Pana itd.

II. MELODIA (podwójna, zmieniająca się co 2 wiersze)

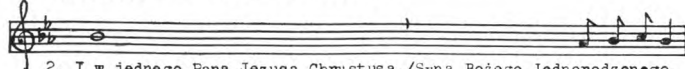
strona prawa (Mężczyźni lub też zespół śpiewaków, chór)

1. Ojca wszechmogącego, / Stworzyciela nieba i ziemi, wszystkich

rzeczy widzialnych i nie-wi-dzialnych.
Strona lewa (Niewiasty lub wszyscy)

2. I w jednego Pana, Jezusa Chrystusa, / Syna Bożego Jednorodzonego,

Który z Ojca jest zrodzony przed wszystkimi wie-ka-mi.

5. On to dla nas ludzi / i dla naszego zbawienia zstąpił z nieba *
I za sprawą Ducha Świętego przyjął ciało z Maryi Dziewicy /
I stał się człowiekiem.
6. Ukrzyżowany również dla nas, / pod Poncjuszem Piłatem został umęczony i pogrzebany, *
I zmartwychwstał trzeciego dnia, / jak oznajmia Pismo.
7. I wstąpił do nieba, / siedzi po prawicy Ojca, *
I powtórnie przyjdzie w chwale sądzić żywych i umarłych /
A królestwu Jego nie będzie końca.
8. Wierzę w Ducha Świętego, Pana i Ożywicielea / który od Ojca i Syna pochodzi, *
Który z Ojcem i Synem wspólnie odbiera uwielbienie i chwałę,
Który mówił przez proroków.
9. Wierzę w jeden, święty, powszechny i apostołski Kościół, *
Wyznaję jeden chrzest / na odpuszczenie grzechów.
10. I oczekuję wskrzeszenia umarłych, *
I życia wiecznego w przyszłym świecie. Amen.

Katowice

Ks. ROMUALD RAK

Ks. Aleksy Klawek, Kraków

WSPOMNIENIE O ŚP. KS. PROF. DR JÓZEFIE JELITO

Dnia 10 marca br. zmarł w Katowicach kilka dni po ukończeniu 80 roku życia ks. Józef Jelito, kanonik katedralny, b. docent U.J.K. i długoletni wykładowca Pisma św. Setka kapłanów, uczniów, kolegów i współpracowników, uczciła go na jego ostatniej drodze z katedry na cmentarz. Kondukt prowadził Biskup-Koadiutor dr Herbert Bednorz w asyście księży Biskupów-sufraganów a Mszę św. żałobną odprawił ks. Arcybiskup B. Kominek z Wrocławia. W katedrze pożegnali śp. ks. Kanonika i Profesora ks. Biskup J. Bieniek imieniem diecezji katowickiej, a ks. Profesor A. Klawek imieniem Uniwersytetu J.K. i U.J.; na cmentarzu przypomniał zasługi Zmarłego wiernym licznie zebranym ks. Biskup Bednorz.

Wspominając życie i prace śp. ks. Jelity można stwierdzić, że hasłem jego życia były słowa proroka Izajasza 40, 8: *...et verbum Domini manet in aeternum* i myśl mądrca z księgi Ecclesiasticus 21, 47: *Videte quoniam non mihi soli laboravi, sed omnibus exquirentibus veritatem.*

Już z okazji złotego jubileuszu kapłaństwa umieściła Redakcja RBL krótką charakterystykę działalności śp. ks. Jelity (XVII (1964), s. 316). Obecnie ponownie składamy mu hołd i podziękowanie za pracę ofiarną